

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **J.**, bývajúcej v M., proti žalovanému **O.**, so sídlom v M., za účasti vedľajšej účastníčky **S.**, **o zaplatenie 7 225,15 € (217 665 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10 C 148/2007 a na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 7 NcC 41/2007, v konaní o vylúčenie sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania vecí, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Martin Bargel, JUDr. Oľga Belková, Mgr. Katarína Beniačová, JUDr. Elena Brozmanová, JUDr. Ján Burik, JUDr. Dagmar Cabadajová, JUDr. Milan Cíbik, JUDr. Erika Čanádyová, JUDr. Mária Dubcová, Mgr. František Dulačka, JUDr. Yvetta Dzugasová, Mgr. Kazimíra Hallová, JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Zuzana Jančárová, JUDr. Jana Kotrčová, Juraj Krupa, JUDr. Eva Kyselová, JUDr. Jozef Milučký, JUDr. Ladislav Mejstřík, JUDr. Ivana Nemčeková, JUDr. Katarína Potocká, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Milan Repáň, JUDr. Vladimír Sučík, Mgr. Miroslav Šepták, Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Jana Urbanová, JUDr. Mária Urbanová, JUDr. Gabriela Veselová, JUDr. Adriana Gallová, JUDr. Martina Nemravová, JUDr. Amália Paulerová, JUDr. Róbert Urban, JUDr. Dana Wänkeová, JUDr. František Potocký **s ú v y l ú č e n í** z rozhodovania o tom, či sudcovia Okresného súdu Martin sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ktorá je na ňom vedená pod sp. zn. 10 C 148/2007.

Vec – rozhodnutie o tom, či sudcovia Okresného súdu Martin sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ktorá je na tomto okresnom súde vedená pod sp. zn. 10 C 148/2007 – sa prikazuje Krajskému súde v Trenčíne.

O d ô v o d n e n i e

V konaní sp. zn. 10 C 148/2007 oznámili sudcovia Okresného súdu Martin, že sú u nich dané dôvody, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 O.s.p. a § 15 O.s.p.).

O tom, či sudcovia Okresného súdu Martin sú v tejto veci vylúčení z prejednávania a rozhodovania, mal rozhodnúť Krajský súd v Žiline ako súd nadriadený (§ 16 ods. 1 O.s.p.) v konaní sp. zn. 7 NcC 41/2007. Pretože aj podľa oznámenia sudcov Krajského súdu v Žiline, okrem JUDr. Róberta Urbana, sú u nich dané dôvody vylučujúce sudcu z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 O.s.p. a § 15 O.s.p.), bol spis predložený na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Žiline (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť oznámenia sudcov (§ 15 O.s.p.) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o nezaujatosti. Účelom tohto ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaníu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska vylúčenia sudcu je právne významným vzťah sudcu buď k prejednávanej veci (o ktorý ide v prípade konkrétneho záujmu sudcu na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (ide oň napríklad v prípade priateľského vzťahu sudcu k účastníkovi konania) alebo k zástupcovi účastníka konania.

Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

Nestrannosť sudcu sa prejavuje v dvoch aspektoch. Prvý spočíva v rýdzo osobnom presvedčení určitého sudcu v danej veci. Keďže ide o subjektívnu kategóriu vyjadrujúcu vnútorný psychický vzťah samotného sudcu k prejednávanej veci (zahrňuje vzťah sudcu k predmetu konania, jeho účastníkom a právnym zástupcom), je o nej schopný vypovedať jedine sám sudca. Takto úzko ponímaná kategória nestrannosti by však nenašla v praxi uplatnenie bez jej vyjadrenia aj v širšej, objektívnej rovine. Za objektívne nemožno

považovať len to, ako sa nestrannosť sudcu javí navonok (napr. účastníkovi konania), ale najmä to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne založiť pochybnosti o tom, či sudca disponuje určitým vzťahom k veci.

Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu (Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998).

Z tohto pohľadu, dôjde k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nielen vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom je založený na zaujatosti skutočne preukázanej, ale rovnako, i keď existuje čo i len najmenšia pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach verejnosti.

Pokiaľ ide o existenciu takéhoto právne relevantného pomeru u sudcov Krajského súdu v Žiline, títo zhodne uviedli, že vzhľadom na ich pracovný i osobný vzťah k žalobkyni, ktorá je ich kolegyňou, sa cítia byť vo veci zaujatí. V takomto prípade bolo potrebné zohľadniť, že sami sudcovia tohto súdu potvrdili existenciu vzťahu k účastníkovi konania, ktorý vzťah ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. považuje za právne relevantný. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rešpektoval vyjadrenia o ich zaujatosti a v dôsledku toho rozhodol, že uvedení sudcovia Krajského súdu v Žiline sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Najvyšší súd rovnako vylúčil z prejednávania veci aj sudcu JUDr. Róberta Urbana, ktorý sa vyjadril, že sa necíti byť zaujatý. Dospel totiž k záveru, že jeho subjektívne stanovisko (t.j. že sa necíti byť zaujatý) je síce dôležité, avšak pre komplexné posúdenie jeho vzťahu k účastníkom konania, a tým pre posúdenie jeho nestrannosti v konaní, nie rozhodujúce. V danom prípade treba zohľadniť najmä hľadisko objektívne, ktoré práve odôvodňuje pochybnosti o možnej zaujatosti týchto sudcov v konaní. Ak má (mal) totiž sudca kolegiálny vzťah k inému sudcovi (neskôr účastníkovi konania), s ktorým sa, aj keď len v rámci plnenia pracovných povinností, stýka, ide o takú skutočnosť, ktorá (bez ohľadu na skutočnú povahu tohto vzťahu) je spôsobilá vyvolať opodstatnené pochybnosti o pomere sudcu k takému kolegovi vo veci, v ktorej vystupuje ako účastník konania. Daný vzťah už nemožno

považovať za neutrálny, či spoločenský, keď jeho povaha sama o sebe vzbudzuje pochybnosti o sudcovskej nezávislosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodoval o vylúčení JUDr. Štefana Bjalončíka z dôvodu, že medzičasom funkcia sudcu u neho zanikla.

Vzhľadom na skutočnosť, že u všetkých sudcov Krajského súdu v Žiline sú dané dôvody vylučujúce sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade ide o situáciu, na ktorú dopadá § 12 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa. Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky prikázal vec (v danom prípade rozhodnutie o tom, či sudcovia Okresného súdu Martin sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania v konaní Okresného súdu Martin sp. zn. 10 C 148/2007) Krajskému súdu v Trenčíne.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. marca 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková